

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)

**MAGISTRAT DR.
SILVIO MELI**

Seduta tas-17 ta' Marzu, 2009

Avviz Numru. 91/2004

Joseph Spiteri

vs

Melanie Cachia

Il-Qorti,

Rat l-avviz fuq indikat datat it-13 ta' Frar tas-sena 2004 li permezz tieghu l-attur sejjah lill-konvenuta quddiem din il-qorti sabiex tghid ghaliex m'ghandhiex tigi kkundannata:

1. Illi thallas lill-attur s-somma ta' erbat elef disa' mija u disghin Lira Maltin, (LM4990.00,0), rapprezentanti l-valur ta' numru ta' oggetti mobbli proprjeta` tal-attur, u li qed jinzammu illegalment mill-konvenuta, wara li l-istess giet diversament interpellata sabiex tirritorna l-oggetti mobbli;

2. Bl-ispejjez u b'hekk il-konvenuta hi ngunta ghas-subizzjoni;

Rat in-nota ta' l-eccezzjonijiet datata s-27 ta' Frar tas-sena 2004 li permezz taghha eccepjet is-segwenti:

1. Illi preliminarjament l-attur ghandu qabel xejn jiddikjara fuq liema dispost tal-ligi huwa qiegħed jibbaza l-azzjoni minnu interposta;

2. Illi l-azzjoni ntavolata mill-attur hija irrita u nulla stante illi fl-ewwel lok kien jehtieglu jikseb dikjarazzjoni illi l-oggetti illi l-valur tagħhom huwa qiegħed jirreklama mingħand l-eccipjenti huma tiegħu, jitlob ir-restituzzjoni tal-imsemmija oggetti mingħand l-eccipjenti u l-konsegwenti kundanna għall-hlas tal-valur tal-imsemmija oggetti f'kaz ta' inadempjenza da parti tal-eccipjenti biex tirrestitwixxi tali oggetti kif talvolta tigi ordnata tagħmel mill-qorti;

3. Illi b'kull rispettt din il-qorti, hija inkompetenti *`ratione materiae'* biex tisma' u tiddeciedi l-azzjoni attrici kif messha giet dedott kif fuq espost;

4. Illi fir-realta` l-azzjoni intavolata mill-attur hija irrita u nulla stante illi l-parti l-kbira tal-oggetti *`de quo agitur'* huma proprjeta' taz-zewg kontendenti flimkien mixtrija miz-zewg kontendenti flimkien fiz-zmien tal-konvivenza tagħhom u kwindi l-azzjoni illi messha tigi interposta hija wahda għar-reziliment tal-komunjoni ta' proprjeta` tal-imsemmija oggetti u d-divizzjoni tal-istess bejn il-partijiet, azzjoni li tezorbita mill-kompetenza ta' din l-Onorabbli Qorti *`ratione materiae'*;

5. Illi t-talba attrici hija nfondata fil-fatt u fid-dritt stante, kif fuq espost il-parti l-kbira tal-oggetti *`de quo agitur'* huma proprjeta' taz-zewg kontendenti flimkien;

6. Illi l-eccipjenti għandha d-dritt li zzomm l-imsemmija oggetti bis-sahha tal-*`ius retentionis'* biex jagħmlu tajjeb għal dak li hu dovut lilha mill-istess

attur kemm in linea ta' okkupazzjoni tal-fond taghha ghal diversi snin, ghall-okkupazzjoni ta' zewg (2) `garages` appartenenti lill-genituri tal-eccipjenti, ghal spejjez inkorsi ghall-manutenzjoni tal-fuq imsemmi fond fiz-zmien illi dan kien okkpat mill-attur, ghal spejjez ta' manteniment tal-minuri Leon Spiteri, wild il-kontendenti, ghal spejjez ohra inkorsi mill-eccipjenti ghal-hajja fiz-zmien tal-konvivenza tal-kontendenti u ghal spejjez inkorsi ghaz-zamma fi stat tajjeb tal-oggetti posseduti mill-istess eccipjenti u li taghhom l-attur qed jirreklama l-hlas tal-valur;

7. Illi oltre dan, uhud mill-oggetti li l-attur qiegħed jirreklama l-hlas tal-valur taghhom mingħand l-eccipjenti kienu nġhataw mill-attur lill-istess eccipjenti b'titolu ta' donazzjoni, u għalhekk it-talba attrici għall-hlas tal-valur ta' dawn l-oggetti hija nfondata fil-fatt u fid-dritt;

8. Illi f'kull kaz l-ammont reklammat mill-attur huwa wieħed ezagerat u eccessiv stante illi, fl-ewwel lok, certament illi l-oggetti `*de quo agitur*` ma jiswewx is-somma ta' erbat elef disa' mija u disghin Lira Maltin (LM4,990) reklamata mill-attur, fit-tieni lok, il-valur ta' dawn l-oggetti iddeprezza sostanzjalment kemm minhabba l-uzu u kif ukoll bit-trapass taz-zmien, u fit-tielet lok, il-valur ta' dawn l-oggetti naqas minhabba illi kien hemm tnaqqis fil-prezz ta' dawn l-oggetti fis-suq hieles;

9. Salv eccezzjonijiet ulterjuri spettanti lill-eccipjenti skond il-ligi u b'riserva ta' eccezzjonijiet ulterjuri li jisghtu jingħataw in vista tal-ewwel eccezzjoni kif fuq dedotta;

Rat il-verbal datat is-6 t'Ottubru tas-sena 2004 li permezz tiegħu r-rapprezentant legali tal-konvenuta rtira t-tielet (3) u r-raba' (4) eccezzjoni;

Semgħet ix-xhieda prodotta;

Rat id-dokumenti esebiti;

Ezaminat l-affidavitijiet ipprezentati;

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat it-talba tar-rapprezentant legali tal-konvenuta datata l-15 ta' Novembru tas-sena 2006, li permezz taghha talab il-hatra ta' espert tekniku biex jaghmel stima tal-valur reali ta' l-oggetti meritu ta' din il-kawza, (ara fol 178);

Rat l-opposizzjoni tal-kontro-parti;

Rat id-digriet taghha wkoll datat il-15 ta' Novembru tas-sena 2006 li permezz tieghu laqghet it-talba tal-konvenuta u hatret espert tekniku ghal dan il-ghan;

Rat ir-relazzjoni tal-perit tekniku;

Rat ir-rikorsi tal-konvenuta datati t-tnejn l-24 t'Ottubru tas-sena 2007 li permezz taghhom tablet kemm l-eskussjoni tal-perit tekniku kif ukoll li jinhatru periti addizzjonali, (ara fol 232 u 235 rispettivament);

Rat il-verbal taghha datat ukoll l-24 t'Ottubru tas-sena 2007, li permezz tieghu laqghet it-talba ghall-eskussjoni tal-perit tekniku minnha nominat;

Rat in-nota tal-konvenuta datata t-30 ta' Meju tas-sena 2008, li permezz taghha resqet id-domandi taghha lill-espert tekniku riferit;

Semghet it-trattazzjoni orali tar-rapprezentanti legali tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

Illi l-fatti rigwardanti t-talba attrici jistghu jigu sintetikament kompilati bil-mod segwenti:

1. Illi l-partijiet f'din il-procedura ghamlu mill-1998 sa l-2003 fi stat ta' konvenenza li fih l-attur kien l-uniku proveditur finanzjarju;

2. Illi dan l-istat jirrizulta wkoll li iggenera iben;

Kopja Informali ta' Sentenza

3. Illi l-attur isostni li tul dan il-perjodu ta' konvivenza hu xtara diversi oggetti kif jidher mill-prospett minnu ppreparat, (ara fol 26);
4. Illi dawn l-oggetti kienu ta' uzu komuni bejn il-partijiet;
5. Illi l-animu wara l-procedura odjerna istitwita mill-attur hi l-allegazzjoni tieghu li l-oggetti minnu ndikati fl-imsemmi prospett kienu "*ingustament*" mizmuma mill-konvenuta;
6. Illi wara t-terminazzjoni tal-konvivenza l-partijiet kienu kostretti jiffaccjaw il-problema ta' kif ser jaqsmu l-proprjeta` akkumulata bejniethom f'dan il-perjodu bl-attur jallega li l-konvenuta qed zzomm l-istess oggetti "*bhala pika*";
7. Illi ghalhekk l-attur hassu kostrett li jipprocedi bil-procedura odjerna biex jirriprendi l-pussess ta' l-oggetti de quo;

Ikkunsidrat:

Illi l-fatti skond il-konvenuta huma sintetikament is-segwenti:

1. Illi wara li l-konvenuta rrizultat ha li kienet qed tistenna tarbija mill-attur, il-partijiet iddecidew li jikkonvivu;
2. Illi biex ikunu jistghu jaghmlu dan in-nanna tal-konvenuta ipprovditilhom abitazzjoni ghal dan l-iskop;
3. Illi biex pero', tkun tista' taghmel dan din in-nanna rrinunzjat ghall-kera li qabel kienet iddahhal meta tikri l-istess fond;
4. Illi l-konvenuta ssostni, kuntrarjament ghal dak sottintiz mill-attur, li hi kienet tikkontribwixxi finanzjarjament ghall-hajja komuni li l-partijiet kienu

Kopja Informali ta' Sentenza

jippartecipaw fiha, billi hi kienet taħdem ta' "waitress" u ta' "hairdresser", u b'hekk hi ukoll kienet tikkontribwixxi sewwa għall-hajja komuni;

5. Illi di piu`, stante li l-appartament residenzjali kien provdu lilhom min-nanna tal-konvenuta, peress li din ma kinitx toħdilhom kera dan kien ta' beneficcju ulterjuri għat-tnejn;

6. Illi l-oġġetti mixtrija f'dan il-perjodu, li huma effettivament il-kontenzjuz f'din il-kawza, gew fil-fatt mixtrija flimkien u għall-uzu komuni u mhux kif allegat mill-attur li gew mixtrija esklussivament minnu biss;

7. Illi għalhekk qed tirrespingi t-talbiet attrici;

Ikkunsidrat:

Illi l-vertenza odjerna hi l-eżempju klassiku ta' kawza odjuza, fejn wara li l-partijiet juzaw lil xulxin għall-iskopijiet mohbija tagħhom, jirritaljaw bi prepotenza u b'nuqqas ta' sens serju t'irgulija biex jipprovaw jissuperaw il-problemi psikologici li huma stess ikunu kkostruwew;

Illi nonostante l-ugiegh intern soffert mill-partijiet, ingħataw l-oportunita` li wahedhom jipprovaw jasslu f'xi forma ta' kompromess għall-vertenza li huma stess holqu;

Illi għandu jingħad, li f'dawn il-kazijiet, din biss hi l-ahjar forma ta' gustizzja stante li tkun reciprokament accetata mill-istess partijiet u allura, zgur li tkun proporzjonata skond il-haqq;

Illi pero' l-oportunita` lilhom mogħtija giet skartata b'hafna għebusija inutili tal-qalb;

Ikkunsidrat:

Illi l-attur jibbaza t-talba tieghu fuq l-allegazzjoni li xtara l-oġġetti wahdu u minn finanzi li jappartjenu esklussivament lilu;

Kopja Informali ta' Sentenza

Illi pero' din l-allegazzjoni ma gietx debitament ipprovata stante li anke l-konvenuta jidher li kkontribwiet b'mod kospikwu ghall-istess;

Illi di piu`, uhud mill-oggetti elenkati jidhru li huma ghall-uzu esklussiv ta' iben il-kontendenti u li allura, lanqas dan ma jaghmel sens li jigi mitlub mill-attur;

Ghaldaqstant stante li l-attur ma pprovax il-kaz tieghu skond il-ligi, takkolji l-eccezzjonijiet tal-konvenuta u tirrespingi t-talbiet ta' l-attur, bl-ispejjez kontra tieghu.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----